

Internetové materiály pro vyučující a studenty

S radostí vám předkládáme tyto internetové materiály určené vyučujícím a studentům, které připravil vzdělávací tým Domu evropských dějin.

Pokud si lámete hlavu s tím, jak propojit výuku evropských dějin se současným světem, pak jste na správném místě. Tyto vzdělávací materiály jsme vypracovali specifickým způsobem v návaznosti na narativní osu stálé expozice Domu evropských dějin. Doma, ve škole či v jiném vzdělávacím zařízení můžete zkoumat různá témata zásadního významu, která jsou stejně tak důležitá v naší každodenní realitě, jako byla v realitě Evropanů v minulosti. Jestliže navštívíte muzeum, budete mít příležitost seznámit se přímo na místě s materiály, které tato témata přibližují a rozpracovávají.

Věkové kategorie

Vzdělávací materiály byly vypracovány tak, aby byly přístupné a nebyly striktně vymezené. Jejich obsah můžete tedy snadno přizpůsobovat potřebám Vašich studentů. Naše tematické členění vám umožňuje volit si jednotlivé pasáže probíraných témat, kterými se lze zabývat na úrovni primárního, sekundárního i terciárního vzdělávání.

Výuková koncepce materiálů

Vytvořili jsme materiály vztahující se k tématům, která se vyskytují ve všech učebních osnovách v Evropě. Existuje ovšem nepřehledné množství způsobů, jak by učitelé chtěli tato témata vyučovat a jak je vyučují. Materiály jsme proto rozčlenili do témat a nikoliv na chronologické úseky a pojali jsme je z nadnárodního pohledu a nikoliv z perspektivy jednotlivých zemí. Navíc je každé téma pojednáno v rámci různých časových období, která je tak možné srovnávat a konfrontovat. A co je nejdůležitější, celé materiály prokládáme řadou dotazů, a doporučujeme, abyste i vy kladli studentům otázky. Rozvíjet kritické myšlení uživatelů těchto materiálů a formovat jejich klíčové vzdělávací schopnosti je hlavním cílem celé naší práce.

Materiály podporují rozvoj klíčových schopností, k nimž patří znalosti, dovednosti a zaujímání postojů, což jsou předpoklady nezbytné pro osobní naplnění a rozvoj, sociální začlenění, aktivní občanství a zaměstnání.

Viz: [Doporučení Evropského parlamentu a Rady 2006/962/ES](#) ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (2006).

Více informací o výukové koncepci získáte v následujícím dokumentu ve formátu PDF:
Cíle výukových materiálů.

Témata

Hranice a mosty – migrace

Otázka migrace je v dnešní Evropě žhavým tématem, ovšem proč? Na celém světě dochází k masovým přesunům obyvatelstva, což dokládají tragická úmrtí lidí na cestě přes Středozemní moře, ale například i tzv. odliv mozků v samotné Evropě. Toto téma zkoumá některé z důvodů těchto migračních toků a předkládá k zamyšlení příklady z evropské historie, které nám mohou pomoci dnešní dobrovolné i nucené přesuny lidí lépe pochopit.

Kým podle vás jste? Identita

Jak definujete svou identitu? A jaká může být taková charakteristika? Identita se neustále mění a vyvíjí, takže naše názory na to, kdo jsme a kdo jsou nejspíš ostatní, se mohou měnit. Toto téma zkoumá mnohovrstevnatý charakter identity a na základě příkladů z minulosti i současnosti nás přivede k úvahám o tom, co se může skrývat pod evropskou identitou ve 21. století.

Jestřábi a holubice – konflikt

Existuje celá řada důvodů, proč mezi jednotlivci a skupinami může docházet ke střetům. Současně existují ovšem věci, které bez ostatních nedokážeme. Toto téma se na základě různých modelů interakce, například mezi vítězi a poraženými, pacifisty a militaristy, zabývá dynamikou války a míru. Zdůrazňuje, že dnešní Evropa je z velké části výsledkem jak dějin války, okupace a ničení, tak dějin solidarity, jednání a smíření.

Rovné zacházení? Lidská práva

Cílem tohoto tématu je zkoumat některé z nejpodstatnějších kategorií práv, která se řadí pod široký pojem „lidská práva“. Současně se zabývá styčnými body a rozpory mezi právy a povinnostmi. Studium tohoto tématu provedou studenty příklady z evropské i světové současnosti a historie, na jejichž základě se budou moci pokusit najít řešení situací, které jsou z etického hlediska složité. V rámci tématu bude věnována pozornost problematice respektování práv ostatních, rozporu mezi kulturními zvyklostmi a lidskými právy a otázce, zda je odpírání práv vůbec možné v některých situacích zdůvodnit?

Síla komunikace – informační technologie

Cloud computing, internetové pirátství, WikiLeaks – to vše jsou důležité rysy informačního věku 21. století. Komunikační technologie změnily v Evropě v posledních letech veřejný i soukromý život, ale ve skutečnosti jsou součástí mnohem delší historie technického rozvoje, který je s naším kontinentem nerozlučně spjat. Toto téma zjišťuje, co – dobrého i zlého – přinesly staré i nové technologie do života v Evropě za více než jedno a půl století.

Jak materiály používat

Každé téma se skládá z těchto částí:

1. **Úvod:** seznámení s celkovou strukturou a hlavními myšlenkami tématu
2. **Blok:** každé téma je rozděleno do tří pracovních bloků a každý blok zkoumá různé aspekty příslušného tématu. S jednotlivými bloky lze pracovat nezávisle na ostatních.
3. **Poznámky pro učitele:** jsou k dispozici ke všem třem blokům tvořícím téma. Popisují aktivity určené pro celou třídu nebo skupinové aktivity s konkrétními odkazy na doprovodné materiály (viz bod 4 dále). Aktivitami určenými pro třídu myslíme úkoly, které vede před celou třídou vyučující. Za skupinové aktivity označujeme úkoly, které plní studenti ve skupinách a pracují přitom s poskytnutými materiály. V některých poznámkách jsou odkazy na videoklipy či zvukové nahrávky, které je možné třídě přehrát kliknutím na názorné snímky příslušné obrazovky. U aktivit uvádíme vždy dobu potřebnou k jejich provedení. Můžete si nicméně zvolit ty aktivity, které vyhovují potřebám vaší třídy nejlépe.
4. **Materiály:** tyto dokumenty je možné rozdat studentům. Tvoří je primární a sekundární historické prameny, z nichž některé jsou v původním jazyce. Byly mezi ně zahrnuty i současné texty a obrazové materiály. Vzhledem k tomu, že některé tyto materiály se týkají citlivých historických a současných otázek, jejich použití ve skupinách vyžaduje zvýšenou obezřetnost.
5. **Transkripce videozáznamů / zvukových nahrávek:** Tam, kde je to nutné, jsme pro videozáznamy a zvukové nahrávky, na něž odkazují poznámky pro učitele a materiály, vypracovali transkripce ve 24 jazykových verzích. Vzhledem k tomu, že naše videoklipy jsou čerpány z externích zdrojů, doporučujeme při jejich použití ve třídě zvýšenou obezřetnost.